

118

Wet van 17 maart 1988, houdende vaststelling van de wet Overeenkomst Binnenlands Openbaar Personenvervoer

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is ter harmonisatie van de wettelijke regelingen betreffende de verschillende vormen van het openbare vervoer van personen in het binnenland regelen voor de overeenkomst van binnenlands openbaar personenvervoer vast te stellen;

Zo is het dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

1. De overeenkomst van personenvervoer in de zin van deze wet is de overeenkomst van personenvervoer, waarbij de ene partij (de vervoerder) zich tegenover de andere partij verbindt aan boord van een vervoermiddel, geen luchtvaartuig zijnde, een of meer personen (reizigers) en al dan niet hun handbagage binnen Nederland hetzij langs spoorstaven hetzij op andere wijze en dan volgens een openbaar gemaakte dienstregeling te vervoeren. Tijd- of reisbevrachting is, voor zover het niet betreft vervoer langs spoorstaven, geen overeenkomst van personenvervoer in de zin van deze wet.

2. Als vervoerder in de zin van deze wet wordt tevens aangemerkt de instantie die op een mogelijkerwijs afgegeven vervoerbewijs is vermeld.

3. In deze wet wordt onder handbagage verstaan de bagage met inbegrip van levende dieren, die de reiziger als gemakkelijk mee te voeren, draagbare dan wel met de hand verrijdbare zaken op of bij zich heeft.

4. Bij algemene maatregel van bestuur, die voor ieder vervoermiddel onderling verschillende bepalingen kan bevatten, kunnen zaken, die geen handbagage zijn, voor de toepassing van bepalingen van deze wet als handbagage worden aangewezen, dan wel bepalingen van deze wet niet van toepassing worden verklaard op zaken, die handbagage zijn.

Artikel 2

1. Indien een of meer vervoerders zich bij een en dezelfde overeenkomst verbinden tot vervoer met onderling al dan niet van aard verschillende vervoermiddelen, gelden voor ieder deel van het vervoer de op dat deel toepasselijke rechtsregelen.

2. Indien een voertuig dat voor het vervoer wordt gebezigd aan boord van een schip wordt vervoerd, gelden voor dat deel van het vervoer de op het vervoer te water toepasselijke rechtsregelingen, met dien verstande echter dat de vervoerder zich niet kan beroepen op lichamelijke of geestelijke tekortkomingen van de bestuurder van het voertuig, die in de tijd, dat de reiziger aan boord daarvan was, tot schade leidden.

3. Bij de overeenkomst waarbij de ene partij zich bij een en dezelfde overeenkomst tegenover de andere partij verbindt deels tot het vervoeren van personen als bedoeld in artikel 1, deels tot ander vervoer, gelden voor ieder deel van het vervoer de op dat deel toepasselijke rechtsregelen.

Artikel 3

1. Vervoer van personen omvat uitsluitend de tijd dat de reiziger aan boord van het vervoermiddel is, daarin instapt of daaruit uitstapt.

2. Vervoer van personen per schip omvat niet de tijd dat de reiziger verblijft op een ponton of enig ander schip, dat ligt tussen de wal en het eerstbedoelde schip.

Artikel 4

1. Vervoer van handbagage omvat uitsluitend de tijd dat deze aan boord van het vervoermiddel is, daarin wordt ingeladen of daaruit wordt uitgeladen.

2. Vervoer van handbagage per schip omvat niet de tijd dat de handbagage zich bevindt op een ponton of enig ander schip, dat ligt tussen de wal en het eerstbedoelde schip.

Artikel 5

1. Op door of krachtens de wet voorgeschreven wijze openbaar gemaakte en algemeen verkrijgbaar gestelde voorwaarden, dienstregelingen of tarieven maken deel uit van de vervoerovereenkomst.

2. De vervoerder kan geen beroep doen op voorwaarden, dienstregelingen of tarieven die niet krachtens het eerste lid van dit artikel deel uitmaken van de vervoerovereenkomst, tenzij deze bedingen duidelijk aan de wederpartij van de vervoerder en anders dan door een verwijzing naar algemene voorwaarden vóór de aanvang van het vervoer kenbaar zijn gemaakt.

Artikel 6

1. De vervoerder is aansprakelijk voor schade veroorzaakt door dood of letsel van de reiziger ten gevolge van een ongeval dat in verband met en tijdens het vervoer aan de reiziger is overkomen.

2. In afwijking van het eerste lid is de vervoerder niet aansprakelijk, voor zover het ongeval is veroorzaakt door een omstandigheid die een zorgvuldig vervoerder niet heeft kunnen vermijden en voor zover zulk een vervoerder de gevolgen daarvan niet heeft kunnen verhinderen.

3. Lichamelijke of geestelijke tekortkomingen van de bestuurder van het voertuig alsmede gebrekkigheid of slecht functioneren van het vervoermiddel of van het materiaal, waarvan hij zich voor het vervoer bedient, worden aangemerkt als een omstandigheid die een zorgvuldig vervoerder heeft kunnen vermijden en waarvan zulk een vervoerder de gevolgen heeft kunnen verhinderen.

4. Bij de toepassing van het tweede lid wordt slechts dan rekening gehouden met een gedraging van een derde, indien geen andere omstandigheid, die mede tot het ongeval leidde, voor rekening van de vervoerder is.

Artikel 7

1. De vervoerder is aansprakelijk voor schade veroorzaakt door geheel of gedeeltelijk verlies dan wel beschadiging van handbagage of van een als

bagage ten vervoer aangenomen voertuig of schip en de zaken aan boord daarvan, voor zover dit verlies of deze beschadiging is ontstaan tijdens het vervoer en is veroorzaakt

- a. door een aan de reiziger overkomen ongeval, dat voor rekening van de vervoerder komt, of
- b. door een omstandigheid die een zorgvuldig vervoerder heeft kunnen vermijden of waarvan zulk een vervoerder de gevolgen heeft kunnen verhinderen.

2. Lichamelijke of geestelijke tekortkomingen van de bestuurder van het voertuig alsmede gebrekkigheid of slecht functioneren van het vervoermiddel of van het materiaal waarvan hij zich voor het vervoer bedient, worden aangemerkt als een omstandigheid die een zorgvuldig vervoerder heeft kunnen vermijden en waarvan zulk een vervoerder de gevolgen heeft kunnen verhinderen.

3. Bij de toepassing van het eerste lid wordt slechts dan rekening gehouden met een gedraging van een derde, indien geen andere omstandigheid, die mede tot het ongeval leidde, voor rekening van de vervoerder is.

4. Dit artikel laat de zesde titel en de achtste afdeling van de dertiende titel van het tweede boek van het Wetboek van Koophandel onverlet.

Artikel 8

De vervoerder is ter zake van door de reiziger aan boord van het vervoermiddel gebrachte zaken, die hij, indien hij hun aard en gesteldheid had gekend, niet aan boord van het vervoermiddel zou hebben toegelaten en waarvoor hij geen bewijs van ontvangst heeft afgegeven, indien de reiziger wist of behoorde te weten dat de vervoerder de zaken niet ten vervoer zou hebben toegelaten, geen enkele schadevergoeding verschuldigd en de reiziger is aansprakelijk voor alle kosten en schaden voor de vervoerder voortvloeiende uit de aanbieding ten vervoer of uit het vervoer zelf.

Artikel 9

De vervoerder is niet aansprakelijk voor schade die is veroorzaakt door vertraging, door welke omstandigheid dan ook vóór, tijdens of na het vervoer opgetreden, dan wel is veroorzaakt door welke afwijking van de dienstregeling dan ook.

Artikel 10

1. Indien de vervoerder bewijst, dat schuld of nalatigheid van de reiziger schade heeft veroorzaakt of daartoe heeft bijgedragen, kan de aansprakelijkheid van de vervoerder daarvoor geheel of gedeeltelijk worden opgeheven.

2. Indien personen van wier hulp de vervoerder bij de uitvoering van zijn verbintenis gebruik maakt, op verzoek van de reiziger diensten bewijzen, waartoe de vervoerder niet is verplicht, worden zij aangemerkt als te handelen in opdracht van de reiziger aan wie zij deze diensten bewijzen.

Artikel 11

1. De in deze wet bedoelde aansprakelijkheid van de vervoerder is beperkt tot bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen bedragen.

2. Dit artikel laat de elfde titel A van het tweede boek van het Wetboek van Koophandel en artikel 944 van het Wetboek van Koophandel onverlet.

Artikel 12

1. De vervoerder kan zich niet beroepen op een uit artikel 11 of uit enig soortgelijk partijbeding voortvloeiende beperking van zijn aansprakelijkheid,

voor zover de schade is ontstaan uit zijn eigen handeling of nalaten, geschied hetzij met het opzet die schade te veroorzaken, hetzij roekeloos en met de wetenschap, dat die schade er waarschijnlijk uit zou voortvloeien.

2. Nietig is ieder beding, waarbij van dit artikel wordt afgeweken.

Artikel 13

Nietig is ieder vóór het aan de reiziger overkomen ongeval of vóór het verlies of de beschadiging van handbagage gemaakt beding, waarbij de ingevolge de artikelen 6 en 7 op de vervoerder drukkende aansprakelijkheid of bewijslast wordt verminderd op andere wijze dan in deze wet is voorzien.

Artikel 14

1. In geval van aan de reiziger overkomen letsel heeft uitsluitend de reiziger zelf een vordering tot schadevergoeding.

2. In geval van dood van de reiziger hebben uitsluitend de overblijvende echtgenoot, de kinderen of de ouders van de reiziger, die door zijn arbeid plachten te worden onderhouden, een vordering tot schadevergoeding.

3. De vorderingen bedoeld in de vorige leden van dit artikel worden gewaardeerd naar gelang van de wederzijdse stand en de fortuin der personen en naar de omstandigheden.

4. In geval van verlies of beschadiging van handbagage wordt de vordering tot schadevergoeding gewaardeerd naar de omstandigheden.

5. Het eerste en het tweede lid van dit artikel zijn niet van toepassing op vorderingen die de vervoerder als wederpartij van een andere vervoerder tegen deze laatste instelt.

Artikel 15

1. De reiziger is aansprakelijk voor schade veroorzaakt door zijn handeling of nalaten, dan wel door zijn handbagage.

2. In afwijking van het eerste lid is de reiziger niet aansprakelijk, voor zover de schade is veroorzaakt door een omstandigheid die een zorgvuldig reiziger niet heeft kunnen vermijden en voor zover zulk een reiziger de gevolgen daarvan niet heeft kunnen verhinderen.

3. De hoedanigheid of een gebrek van zijn handbagage wordt aangemerkt als een omstandigheid die een zorgvuldig reiziger heeft kunnen vermijden en waarvan zulk een reiziger de gevolgen heeft kunnen verhinderen.

Artikel 16

Behoeft deze wet in het belang van een goede uitvoering ervan nadere regeling, dan geschiedt dit bij algemene maatregel van bestuur.

Artikel 17

In deze wet leidt strijd met een dwingende wetsbepaling tot ambtshalve toe te passen nietigheid van de rechtshandeling.

Artikel 18

Wordt de vervoerder, zijn wederpartij, de reiziger of een ondergeschikte van een dezer buiten overeenkomst aangesproken, dan zijn de artikelen 4-10 Wet Overeenkomst Wegvervoer van overeenkomstige toepassing.

Artikel 19

1. Een beding, waarbij een wettelijke termijn van verjaring of verval wordt gewijzigd, wordt aangemerkt als een beding ter wijziging van de aansprakelijkheid van hem, die een beroep op deze termijn toekomt.

2. Behoudens artikel 20 is ieder beding nietig, waarbij van dit artikel wordt afgeweken.

Artikel 20

Een termijn, bij afloop waarvan een rechtsvordering vervalt, kan worden verlengd bij overeenkomst tussen partijen, gesloten nadat de gebeurtenis die de rechtsvordering heeft doen ontstaan, heeft plaatsgehad.

Artikel 21

Behoudens de artikelen 22 en 23 verjaart een op een overeenkomst van personenvervoer, als genoemd in artikel 1, gegronde rechtsvordering door verloop van één jaar, welke termijn begint met de aanvang van de dag volgende op die waarop de reiziger het vervoermiddel heeft verlaten of had moeten verlaten.

Artikel 22

1. Een rechtsvordering jegens een vervoerder ter zake van dood of letsel van de reiziger dan wel ter zake van verlies of beschadiging van handbagage of van een als bagage ten vervoer aangenomen voertuig of schip en de zaken aan boord daarvan, vervalt indien de rechthebbende niet binnen een termijn van drie maanden aan de vervoerder kennis heeft gegeven van het aan de reiziger overkomen ongeval.

2. De in het eerste lid genoemde termijn begint met de aanvang van de dag, volgende op de dag van het ongeval.

3. Het eerste lid van dit artikel blijft buiten toepassing, indien

- a. de rechthebbende binnen de in het eerste lid genoemde termijn schriftelijk bij de vervoerder een vordering heeft ingediend;
- b. het ongeval te wijten is aan schuld van de vervoerder;
- c. van het ongeval niet binnen de in het eerste lid genoemde termijn kennis is gegeven, door omstandigheden, die niet voor rekening van de rechthebbende komen;
- d. de vervoerder binnen de in het eerste lid genoemde termijn uit anderen hoofde kennis had van het ongeval.

4. Voor de toepassing van dit artikel wordt een omstandigheid als bedoeld in artikel 7 eerste lid onder b als een aan de reiziger overkomen ongeval aangemerkt.

Artikel 23

1. Een rechtsvordering jegens de vervoerder ter zake van aan een reiziger overkomen letsel verjaart door verloop van drie jaren, welke termijn begint met de aanvang van de dag, volgende op de dag van het de reiziger overkomen ongeval.

2. Een rechtsvordering jegens de vervoerder ter zake van dood van een reiziger verjaart door verloop van drie jaren, welke termijn begint met de aanvang van de dag, volgende op de dag van overlijden van de reiziger, doch welke niet langer loopt dan vijf jaren beginnend met de aanvang van de dag, volgende op de dag van het de reiziger overkomen ongeval.

SLOTBEPALINGEN

Artikel 24

Het Wetboek van Koophandel¹ wordt als volgt gewijzigd:

- a. Aan artikel 521 wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:

De overeenkomst van personenvervoer als omschreven in artikel 1 van de Wet Overeenkomst Binnenlands Openbaar Personenvervoer is niet een overeenkomst van personenvervoer in de zin van deze titel.

b. De aanhef van artikel 741 wordt als volgt gewijzigd:
Behoudens de artikelen 19–23 van de Wet Overeenkomst Binnenlands Openbaar Personenvervoer verjaart door tijdsverloop van één jaar alle rechtsvordering.

c. Aan artikel 919 wordt een vierde lid toegevoegd, luidende:
De overeenkomst van personenvervoer als omschreven in artikel 1 van de Wet Overeenkomst Binnenlands Openbaar Personenvervoer is niet een overeenkomst in de zin van deze afdeling.

d. De aanhef van artikel 952 wordt als volgt gewijzigd:
Behoudens de artikelen 19–23 van de Wet Overeenkomst Binnenlands Openbaar Personenvervoer verjaart door tijdsverloop van één jaar alle rechtsvordering.

Artikel 25

De Wet Overeenkomst Wegvervoer wordt als volgt gewijzigd:

a. Achter het tweede lid van artikel 1 wordt een derde lid toegevoegd, luidende:

3. In deze wet wordt onder handbagage verstaan de bagage, met inbegrip van levende dieren, die de reiziger als gemakkelijk mee te voeren, draagbare dan wel met de hand verrijdbare zaken op of bij zich heeft.

Het derde lid wordt vierde lid.

b. Achter het eerste lid van artikel 2 wordt een tweede lid ingevoegd, luidende:

2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen zaken, die geen handbagage zijn, voor de toepassing van bepalingen van deze wet als handbagage worden aangewezen, dan wel bepalingen van deze wet niet van toepassing worden verklaard op zaken, die handbagage zijn.

Het tweede lid wordt derde lid.

Het derde lid wordt vierde lid.

c. Voor de tekst van artikel 61 wordt het cijfer «1» geplaatst. Aan het artikel wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:

2. De overeenkomst van personenvervoer als omschreven in artikel 1 van de Wet Overeenkomst Binnenlands Openbaar Personenvervoer is niet een overeenkomst van personenvervoer in de zin van deze wet.

d. Voor de tekst van artikel 62 wordt het cijfer «1» geplaatst. Aan het artikel wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:

2. Bij de overeenkomst, waarbij de ene partij (de vervoerder) zich bij één en dezelfde overeenkomst tegenover de andere partij verbindt een of meer personen (reizigers) te vervoeren en wel zodanig, dat dit vervoer zal zijn deels vervoer als in deze wet bedoeld en deels vervoer als omschreven in artikel 1 van de Wet Overeenkomst Binnenlands Openbaar Personenvervoer, gelden voor ieder deel van het vervoer de op dat deel toepasselijke rechtsregelen.

e. Artikel 63 eerste lid, eerste zin wordt als volgt gelezen:

1. Vervoer over de weg van personen omvat uitsluitend de tijd dat de reiziger aan boord van het voertuig is, terwijl dit zich op de weg bevindt.

In artikel 63 tweede lid wordt de aanhef van de eerste zin als volgt gelezen:

2. Vervoer over de weg van personen omvat voor de toepassing

f. In het eerste lid van artikel 64 wordt de eerste zin vervangen door:

1. Vervoer over de weg van handbagage omvat uitsluitend de tijd dat deze aan boord van het voertuig is, terwijl dit zich op de weg bevindt.

g. Vóór de tekst van het eerste lid van artikel 68 wordt het cijfer «1» geschrapt. Het tweede lid van artikel 68 vervalt.

h. In artikel 70 wordt achter «Nietig is ieder» ingevoegd:

vóór het aan de reiziger overkomen ongeval gemaakt.

i. Artikel 71 wordt als volgt gelezen:

1. De vervoerder is aansprakelijk voor schade veroorzaakt door geheel of gedeeltelijk verlies dan wel beschadiging van bagage voor zover dit verlies of deze beschadiging is ontstaan tijdens het vervoer en is veroorzaakt door een omstandigheid die een zorgvuldig vervoerder heeft kunnen vermijden of waarvan zulk een vervoerder de gevolgen heeft kunnen verhinderen.

Voor schade veroorzaakt door geheel of gedeeltelijk verlies dan wel beschadiging van handbagage is hij bovendien aansprakelijk voor zover dit verlies of deze beschadiging is veroorzaakt door een aan de reiziger overkomen ongeval, dat voor rekening van de vervoerder komt.

2. Lichamelijke of geestelijke tekortkomingen van de bestuurder van het voertuig alsmede gebrekkigheid of slecht functioneren van het voertuig of van het materiaal waarvan hij zich voor het vervoer bedient, worden aangemerkt als een omstandigheid die een zorgvuldig vervoerder heeft kunnen vermijden en waarvan zulk een vervoerder de gevolgen heeft kunnen verhinderen. Onder materiaal wordt niet begrepen een schip, luchtvaartuig of spoorwagon, aan boord waarvan het voertuig zich bevindt.

3. Bij de toepassing van het eerste lid wordt ten aanzien van handbagage slechts dan rekening gehouden met een gedraging van een derde, indien geen andere omstandigheid, die mede tot het ongeval leidde, voor rekening van de vervoerder is.

4. Nietig is ieder vóór het verlies of de beschadiging van bagage gemaakt beding, waarbij de ingevolge dit artikel op de vervoerder drukkende aansprakelijkheid of bewijslast op andere wijze wordt verminderd dan in deze wet is voorzien.

j. Achter artikel 73 wordt een nieuw artikel toegevoegd, luidende:

Artikel 73a

Indien personen van wier hulp de vervoerder bij de uitvoering van zijn verbintenis gebruik maakt, op verzoek van de reiziger diensten bewijzen, waartoe de vervoerder niet is verplicht, worden zij aangemerkt als te handelen in opdracht van de reiziger aan wie zij deze diensten bewijzen.

k. In het eerste lid van artikel 132 worden de woorden «bagage, waarvoor door de vervoerder geen ontvangstbewijs werd afgegeven» vervangen door: handbagage.

Artikel 26

Artikel 1 van de Spoorwegwet² wordt als volgt gelezen:

Onder voorbehoud van de Wet Overeenkomst Binnenlands Openbaar Personenvervoer zijn de ondernemers eener Spoorwegdienst verantwoordelijk voor de schade, door personen of goederen bij de uitoefening der dienst geleden, ten ware de schade buiten hunne schuld of die hunner beambten of bedienden zij ontstaan.

Artikel 27

Het tweede lid van artikel 5 van de Locaalspoor- en Tramwegwet (Wet van 9 juli 1900, Stb. 118²) wordt als volgt gelezen:

2. Onder voorbehoud van de Wet Overeenkomst Binnenlands Openbaar Personenvervoer is de ondernemer verantwoordelijk voor de schade door de reizigers bij de uitoefening van den dienst geleden, ten ware de schade buiten zijne schuld of die zijner beambten of bedienden zij ontstaan.

Artikel 28

Het eerste lid van artikel 9 van de Wet Openbare Vervoermiddelen³ wordt als volgt gelezen:

Onder voorbehoud van de Wet Overeenkomst Binnenlands Openbaar Personenvervoer is de ondernemer verantwoordelijk voor de schade door de reizigers bij de uitoefening van den dienst geleden, ten ware de schade buiten zijne schuld of die zijner beambten of bedienden zij ontstaan.

Artikel 29

Het eerste lid van artikel 5 van de Verenwet² wordt als volgt gelezen:

1. Onder voorbehoud van de Wet Overeenkomst Binnenlands Openbaar Personenvervoer is de ondernemer van een overzetveer verantwoordelijk voor de schade door de reizigers bij de uitoefening van den dienst geleden, ten ware de schade buiten zijne schuld of die zijner beambten of bedienden zij ontstaan. Onder hetzelfde voorbehoud is hij verplicht tot vergoeding der schade veroorzaakt door niet nakoming van bepalingen omtrent den bekend gemaakten dienst.

Artikel 30

Op de overeenkomsten, genoemd in deze wet, welke zijn aangegaan vóór het tijdstip van haar in werking treden, zijn de bepalingen van het vroegere recht van toepassing.

Artikel 31

De verjaring en het verval van rechtsvorderingen, welke zijn begonnen te lopen vóór het tijdstip van in werking treden van deze wet, worden beheerst door het vroegere recht.

Artikel 32

1. Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.
2. Deze wet kan worden aangehaald als: Wet Overeenkomst Binnenlands Openbaar Personenvervoer.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 17 maart 1988

Beatrix

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
N. Smit-Kroes

Uitgegeven de *twaaalfde* april 1988

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

¹ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 3 december 1987, Stb. 591

² Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 11 februari 1988, Stb. 77

³ Intr. 1981, 678, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 11 februari 1988, Stb. 77.

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:

Kamerstukken II 1982/83; 1983/84; 1985/86; 1986/87, 17 650

Hand. II 1986/87, blz. 1401

Kamerstukken I 1986/87, 17 650 (82, 82a,

82b); 1987/88, 17 650 (58, 58a)

Hand. I 1987/88, blz. 596-597, 600-601